

המכללה האקדמית נתניה

ביה"ס למשפטים
שנה"ל תשע"ג

מבחן בדיני נזיקין
שנה א', מועד ב'

המרצה : פרופ' צפורה כהן,
המתרגלת: עו"ד איילת ברעם

הוראות לנבחנים:

1. משך המבחן : שלוש שעות.
2. מותר השימוש בכל חומר עזר.
3. יש לכתוב על צדו האחד של דף המחברת בלבד ובכתב ברור, ולהשאיר שוליים מכל הכיוונים.
4. יש לנמק הפתרון היטב, תוך ציון אסמכתאות רלוונטיות (חקיקה, פסיקה וספרות).
5. לרשותכם עד 10 (עשרה) עמודים בלבד! (מובן שזו "תקרה" בלבד ולא המלצה לנצל את כל 10 העמודים) חריגה לא תיקרא!

אסנת הינה מחנכת כיתה י"ב בבית הספר "דרך ארץ" בעיר טבריה. אסנת מאמינה כי חלק חשוב בחינוך הדור הצעיר הינו באמצעות טיולים רגליים והכרת הארץ. משכך הדבר, נוהגת אסנת להוציא את תלמידי כיתה לטיולים רבים בשבילי ארץ ישראל.

באחד הימים יצאו תלמידי כיתה י"ב לטיול בנחל הירוק, אשר מוגדר כשמורת טבע ונמצא בבעלות ובפיקוח של רשות הטבע והגנים. שאול הצטרף כמלווה יחיד עם נשק לטיול. לפני תחילת הצעידה במסלול הנחל תדרך נציג רשות הטבע והגנים את הקבוצה והורה להם ללכת רק בשבילים המסומנים ובשום מקרה לא לסטות מהם. במהלך הטיול, ובעודם פוסעים בשבילים המסומנים, החליט המלווה שאול לסטות מהשביל המסומן ומהקבוצה במטרה לחפש קיצורי דרך. בעודו פוסע בשבילים לא מסומנים החלה לפתע דרדרת של אבנים אשר פגעו בשאול. שאול ספג פגיעה ברגלו, ולאחר שחולץ מהמקום הובהל לבית החולים הקרוב לקבלת טיפול רפואי. עם קבלתו של שאול בבית החולים, הוכנס שאול מיידית לחדר הניתוח לצורך ביצוע ניתוח ברגלו וזאת מבלי שהתבקש לחתום על טופס הסכמה לניתוח ומבלי שהוסברו לו הסיכונים הכרוכים בניתוח, כמתחייב על פי הוראות סעיף 13 לחוק זכויות החולה. במהלך הניתוח נפטר שאול כתוצאה מסיכון נדיר שהתממש מהשימוש בחומרי ההרדמה. בחינת המקרה לאחר הניתוח העלתה כי לא הייתה כל התרשלות מצד הצוות הרפואי במהלך הניתוח וכי מדובר בסיכון נדיר מאוד שלא ניתן היה לצפותו. שאול, בן 40 במותו, עבד כמלווה טיולים והשתכר 10,000 ₪ בחודש. שאול חי כבר למעלה מעשר שנים עם יעל, מורה המשתכרת 5,000 ₪ בחודש, אך אינו נשוי לה. לשאול וליעל שני ילדים בני שלוש וחמש. שאול הוריש את כל רכושו ליעל ולילדיו.

לאחר פגיעת האבן ברגלו של שאול, נשמט הנשק של שאול מידי וכתוצאה מהפגיעה באדמה נורה כדור מקנה הנשק שהיה במצב דרוך ומוכן לירי מידי. הכדור נורה לכיוון דרך עפר בה נסעו מכוניות באותה עת. יעל, אשר שמעה את קול הירי, נבהלה מאוד וחשבה כי יורים לעברה, איבדה את השליטה על ההגה, סטתה מהנתיב ופגעה בעץ. כתוצאה מהפגיעה בעץ, נפגעה יעל בצורה קשה בראשה ומתה מיידית מפצעה. יעל הייתה במותה רווקה בת 35, ולפני התאונה עבדה כדוגמנית והשתכרה 53,000 ₪ בחודש. רכבה של יעל היה מבוטח בעבר בחברת ביטוח "נהיגה זהירה", אולם יעל לא שמה לב כי תוקף הביטוח פג לפני שלושה חודשים והיא לא דאגה לחדשו.

חקירת המקרה לאחר התאונה העלתה מס' נקודות נוספות:

א. שאול סטה מהמסלול המסומן בניגוד להנחיותיה של אסנת ושל רשות הטבע והגנים. שאול נפגע מדרדרת אבנים בשל סטייה זו, ואם היה נותר על השביל המסומן לא הייתה נגרמת לו כל סכנה.

ב. חוזר מנכ"ל משרד החינוך, תשס"ה/9(ג) קובע כי טרם היציאה לטיול יבוצע במקום סיור מקדים של צוות בית הספר על מנת לבחון התאמתו וסכנותיו. עוד קובע חוזר מנכ"ל משרד החינוך כי לכל טיול יצאו שני מלווים עם נשק. שתי ההנחיות הללו לא קוימו על ידי אסנת: לא נערך סיור מקדים ויצא רק מלווה אחד.

ג. רשות הטבע והגנים, אשר מפעילה את מסלול ההליכה בנחל ומפקחת עליו, הייתה מודעת לסכנת דרדרת האבנים בנחל הירוק לאור מקרים דומים בעבר ולאור דיווחים שקיבלה ממפקחיה בשטח. למרות האמור לעיל, לא הוצבו שלטים לאורך המסלול המזהירים מסכנה זו, ורשות הטבע והגנים הסתפקה באזהרה כללית של נציגיה בראשית המסלול המורה לא לסטות מהשביל המסומן.

דונו בכל אפשרויות התביעה של הגורמים המעורבים תוך מיצוי החלופות האפשריות, בסיכוי הצלחתן ובפיצויים להם זכאי כל אחד מהנפגעים. הניחו כי השכר הממוצע במשק הוא 8,000 ₪ לחודש.

בהצלחה!

